

IB111

Programování a algoritmizace

Datové struktury:

Zřetězené seznamy

Zřetěžený seznam

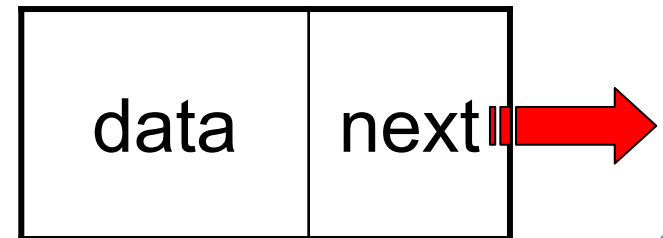
- Datová struktura spolu s ukazatelem na další prvek
 - Ukazatel ukazuje na příští nebo předchozí prvek

● `class Node:`

```
def __init__(self,value):
```

```
    self.data = value
```

```
    self.next = 0
```

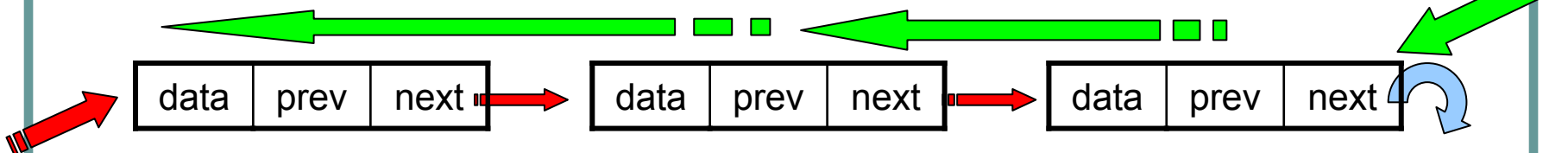

Typy zřetězených seznamů

- Jednosměrně zřetězený seznam

- Obousměrně zřetězený seznam

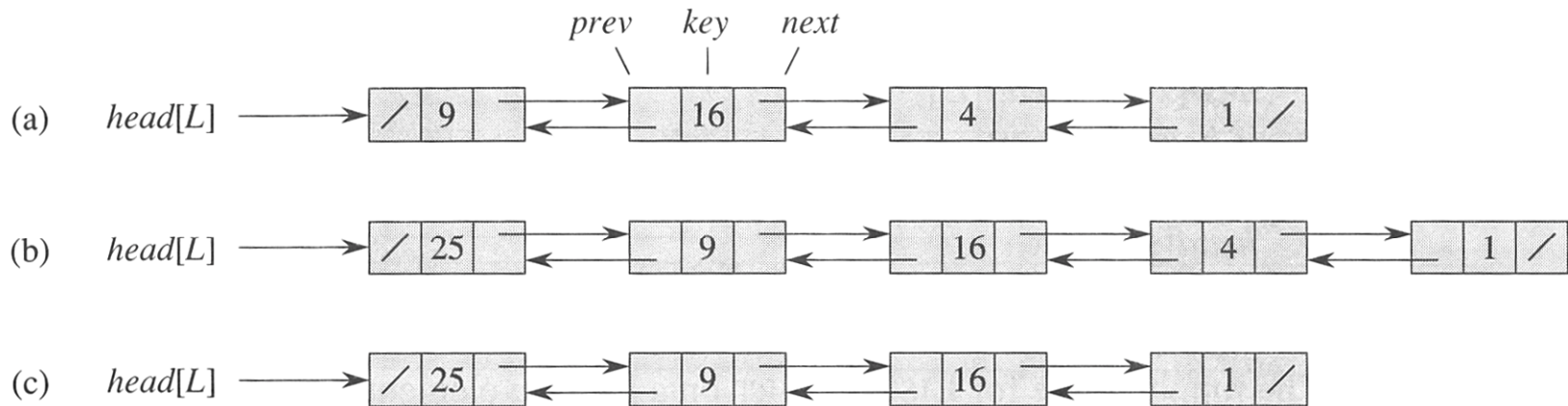
- Kruhový seznam

- Jednosměrný nebo obousměrný

Obousměrně zřetěžený seznam

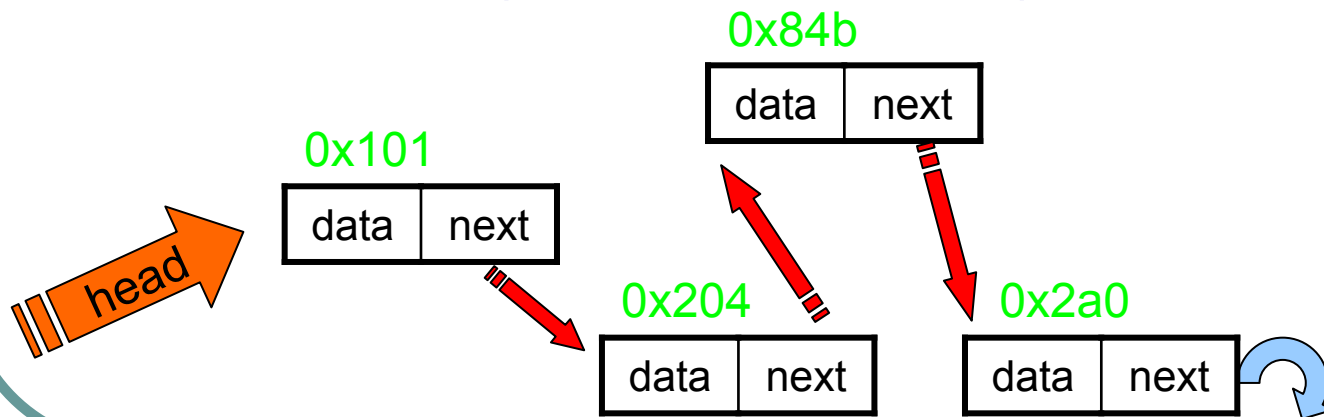
● Příklad

Praktický příklad v Pythonu

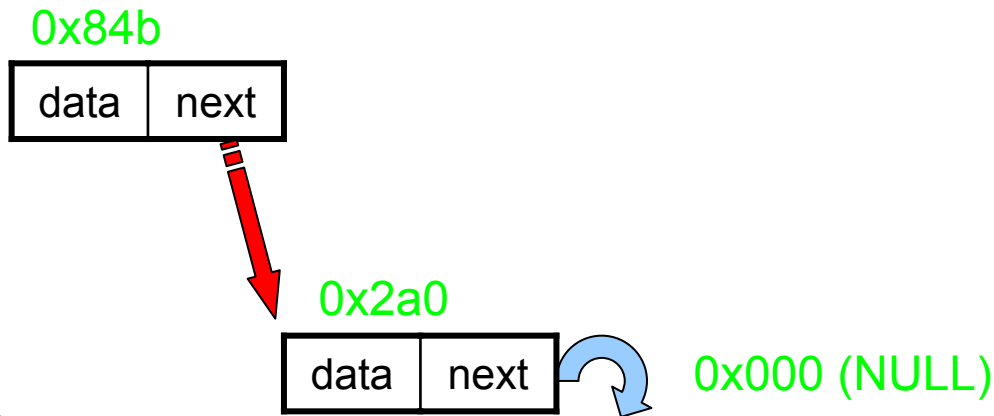
- class Node:
 def __init__(self,v,p,j):
 self.vek = v
 self.studijni_prumer = p
 self.jmeno = j
 self.next = 0
- head = Node (20, 2.1, “Jan Kos”)

Data nejsou uložena v paměti kontinuálně, ale na různých adresách podle toho jak jsme prvky přidávali/alokovali.

Konec seznamu

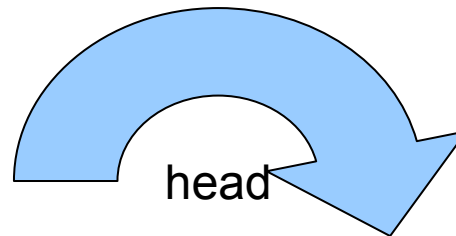
- Jak zakončit zřetěžený seznam
 - Ukazatel na další prvek nastavit na 0/NULL
 - Přidat speciální prvek, který nebude obsahovat žádnou hodnotu
 - Kruhový seznam

Př. Prázdný seznam

- class Node:
 def __init__(self,v,p,j):
 self.vek = v
 self.studijni_prumer = p
 self.jmeno = j
 self.next = 0
- head = 0

```
>>> print(head)  
0
```

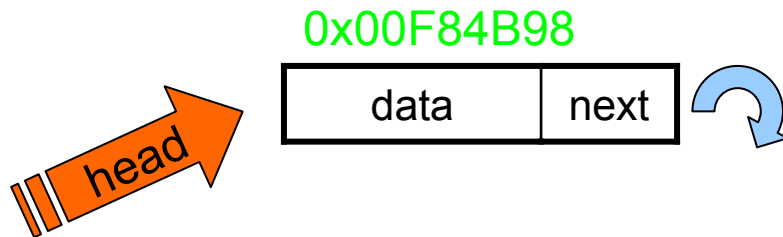

0x000 (NULL)

Př: Seznam s jedním prvkem

- head = Node (20, 2.0, “Vaclav Janik”)

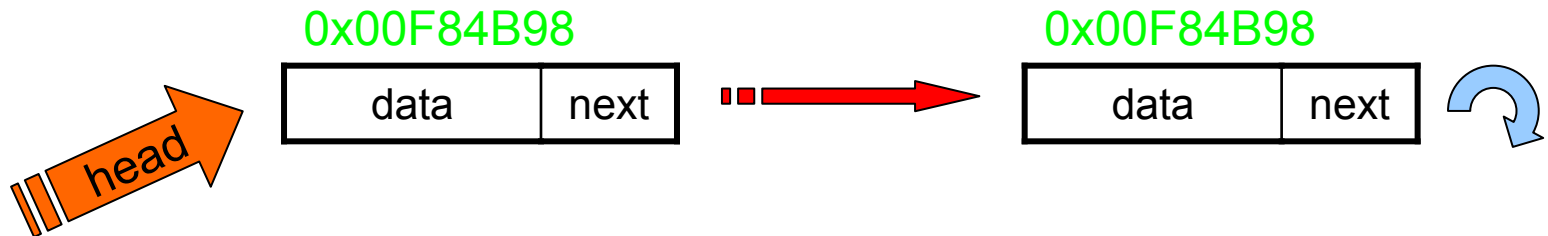
```
>>> print(head)
<__main__.Node instance at 0x00F84B98>
```


Př: přidáme druhý prvek

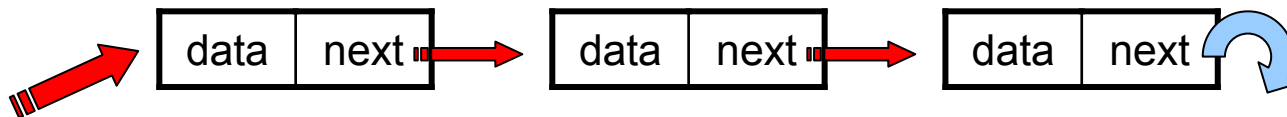
- `head.next = Node(30, 1.3, "Alan")`

```
>>> head.next = Node(30,1.3,"Alan")
>>> print(head.next)
<__main__.Node instance at 0x00F84B98>
>>> print(head.next.next)
0
```


Procházení seznamu

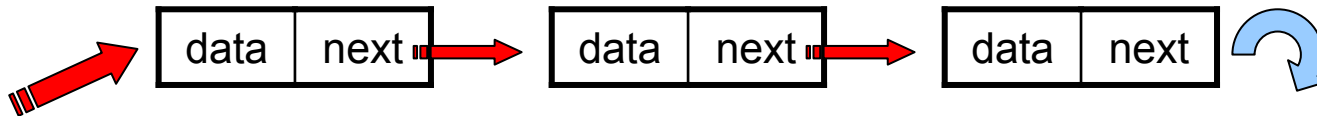
- Úkol: projít (např. vypsát) všechny prvky seznamu
 - Začneme u prvku, na který ukazuje *head*
 - Opakujeme dokud další prvek není 0/NULL
 - Zpracuj prvek (např. vypiš hodnotu data)
 - běž na další prvek

Hledání v neseříděném seznamu

- Podobné jako procházení, ale porovnávám hodnotu s klíčem

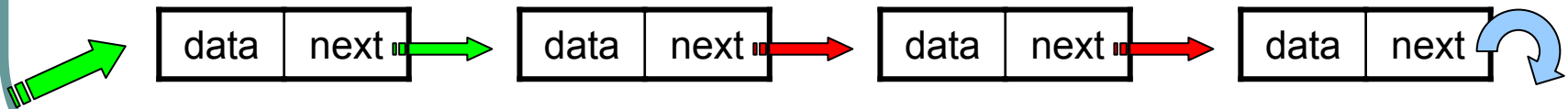
```
LIST-SEARCH(L, k)  
1  x ← head[L]  
2  while x ≠ NIL and key[x] ≠ k  
3      do x ← next[x]  
4  return x
```


Přidávání prvku

- Alokujeme paměť pro další prvek, naplníme jeho datovou část a zařadíme do seznamu
 - Na začátek
 - Na konec
 - Časová náročnost

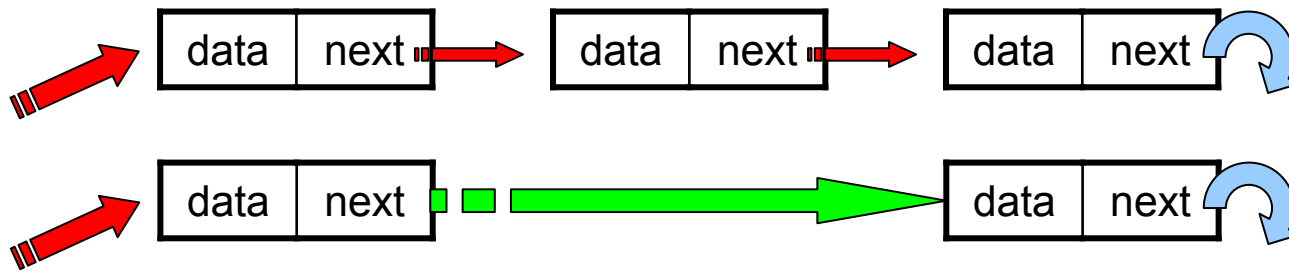
```
LIST-INSERT(L, x)
1  next[x] ← head[L]
2  if head[L] ≠ NIL
3     then prev[head[L]] ← x
4  head[L] ← x
5  prev[x] ← NIL
```


Odebrání prvku

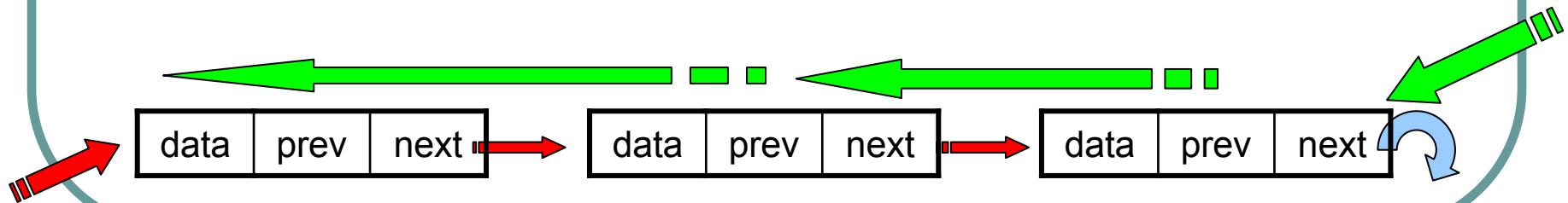
- Musíme odpojit prvek ze seznamu, dále můžeme uvolnit paměť použitou pro prvek

```
LIST-DELETE(L, x)
1  if prev[x] ≠ NIL
2      then next[prev[x]] ← next[x]
3      else head[L] ← next[x]
4  if next[x] ≠ NIL
5      then prev[next[x]] ← prev[x]
```


Oboustranně zřetězené seznamy

- Máme ukazatel na začátek a konec seznamu
 - Lehce můžeme přistoupit k prvním i posledním prvku
 - Ale musíme vždy aktualizovat oba směry
 - Přidávání prvků
 - Mazání prvků

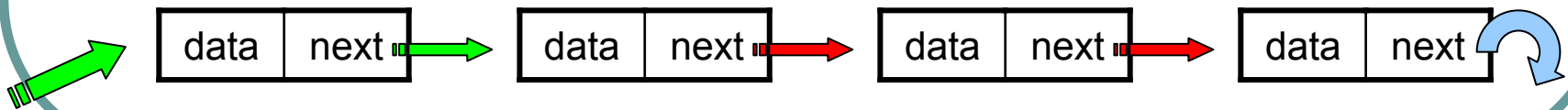

Využití spojených seznamů

- Seznam prvků
 - Přidání, mazání, vyhledávání, výpis prvků
- Zásobník (LIFO)
 - Přidání (na vrchol zásobníku), odebrání (z vrcholu zásobníku), je zásobník prázdný?
- Fronta (FIFO)
 - Přidání prvku, odebrání prvku, je fronta prázdná

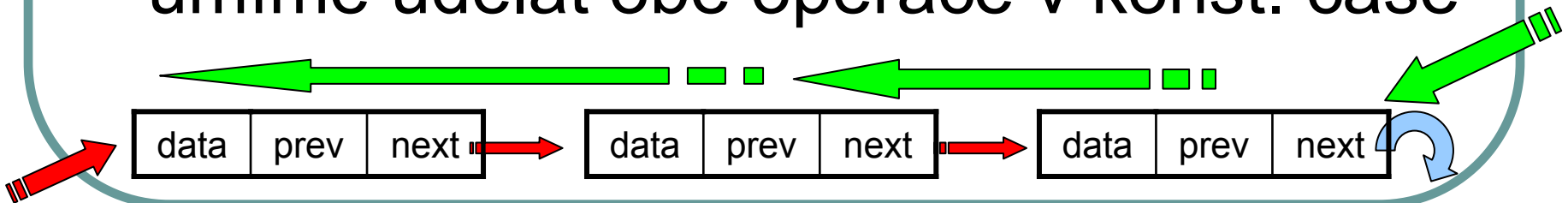
Zásobník (LIFO)

- Stačí jednosměrně zřetězený seznam
- Přidáváme na začátek seznamu
- Odebíráme ze začátku seznamu
 - Pokud je seznam neprázdný
- Obě operace v konstantním čase

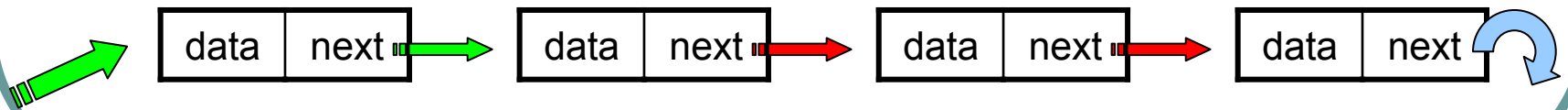
Fronta (FIFO)

- Můžeme použít jednosměrně i obousměrně zřetězený seznam
- Přidáváme na začátek a odebíráme z konce
 - Nebo obráceně
- U oboustranně zřetězeného seznamu umíme udělat obě operace v konst. čase

Fronta (FIFO)

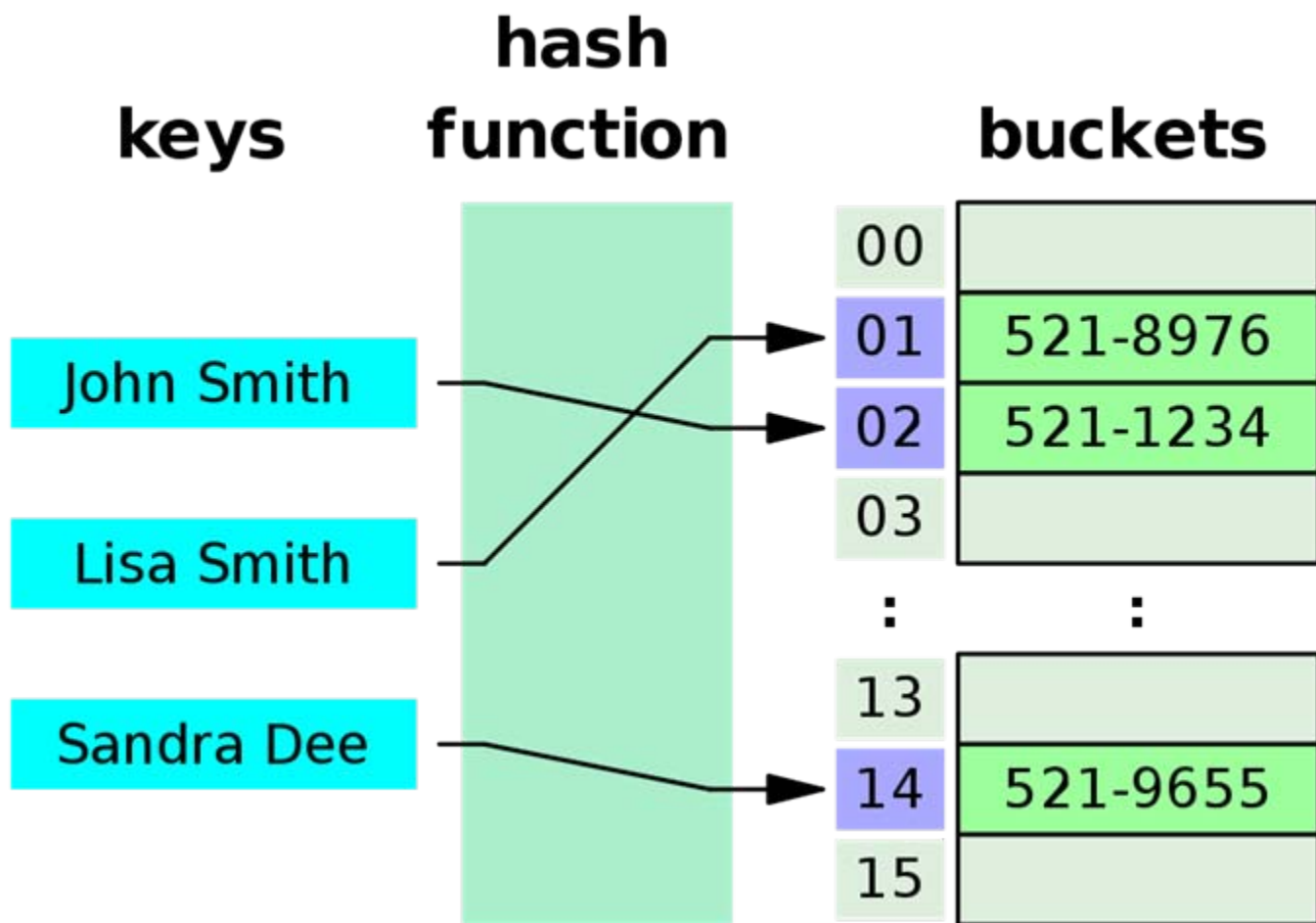
- U jednostranně zřetězeného seznamu umíme buď konstantní přidání nebo konstantní odebrání
 - Druhá operace vyžaduje lineární procházení všech záznamů
 - Můžeme také použít dodatečný pointer na poslední prvek pro přidávání na konec

Hašovací tabulka

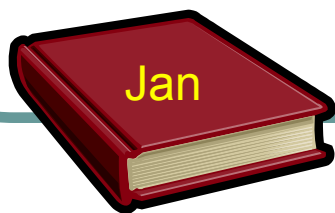
- Datová struktura pro efektivní vyhledávání
- Asociuje klíče s odpovídajícími hodnotami
 - Hašovací funkce
- Hašovací funkce nebývá prostá
 - Vznikají kolize
 - Řešíme kolizním seznamem nebo ukládáním na další volná místa

Hašovací tabulka

Hašovací tabulka v praxi

- Knihovna
 - Objednáte knihy online, pak si pro ně přijdete
 - Knihy jsou připraveny pro řadu osob
- Knihy můžeme náhodně položit na stůl
 - Rychlé přidání
 - Pomalé hledání
 - Procházíme všechny položky

Hašovací tabulka v praxi

- Můžeme připravit poličky pro jednotlivá písmena abecedy a knihy vložíme do poličky podle prvního písmene příjmení
 - Některé poličky budou plné, některé velice málo využívané
- Můžeme připravit poličky podle posledního čísla (nebo 2 čísel) průkazy čtenáře
 - Poličky budou využívány rovnoměrněji

Příští přednáška

- Cvičení v A104 od 12:00
- Příští přednáška 15.11.2010
v B410 od 8:00